

Николай Райнов

Как Петльо се задавил
Хърватска приказка

Един петел и една кокошка отишли на поповото гумно да кълват жито. Видял петелът едно бобово зърно и го лапнал. Но то излязло много едро – ха да го глътне, ха да го глътне, – задавил се. Паднал на земята – лежи и не мърда.

Викнала кокошката да плаче:

– Ох, попе, и ти, попадийо, мой Петльо умря. Четете му молитви – дано се съживи.

Но попът бил на кръщенка, а попадията – на сватба. Никой не чул кокошката и не прочел молитва за Петльо.

– Вода ми трябва, за да го свестя – си рекла кокошката и отишла при реката.

– Моля ти се, рекичке, дай ми водица – да свестя Петльо, че лапна бобово зърно и се задави.

– Иди при липата, па й поискай да ти даде листец. Тогава ще ти дам вода.

Тича кокошката – право при липата. А липата се разцъфнала – гледа нашироко и се смее.

– Моля ти се, мила липичке, дай ми един листец – да го занеса на реката, та да ми даде водица, за да свестя Петльо. Задави се – клетият – с бобово зърно: лежи и не мърда; ни чува, ни вижда.

– Отиди при момата, па й поискай да ти даде свилена нишка. Кога-то ми я донесеш, ще ти дам листец.

Затичала се кокошката да дири момата. Намерила я, че седи на брега и везе ръкав със свилени жички.

– Моля ти се, моме, дай ми една нишка, само една. Иска я липата, за да ми даде листец, да го отнеса на реката, а тя да ми даде вода, че да свестя Петльо. Примрял е горкият – не мърда, не шава. Бобово зърно лапна, та се задави.

– Добре – казала момата, – ще ти дам, но иди ми донеси мляко.

– Отде да го взема, моме?

– Поискай от кравата.

Тръгнала кокошката да иска от кравата мляко. Намерила я, че лежи на поляната, яде си тревица, гледа нагоре-надолу и за нищо пет пари не дава.

– Моля ти се, хубава кравичке, дай ми малко млечице. Трябва на момата, за да ми даде свилена жичка, та да я отнеса на липата, за да ми даде листец; листеца ще дам на рекичката, а тя ще ми даде в замяна водица – да свестя Петльо, че е примрял. С бобово зърно се задави – лежи и се не помръдва. Кравата рекла:

– Омръзна ми да ям трева. Иди при косачите, та им поискай малко сенце. Тогава ще ти дам млечице.

Затекла се кокошката към косачите. Те пладнували на сянка под една круша:

– Косачи, косачи! Дайте ми сенце, да го занеса на кравата; тя ще ми даде млечице, да го отнеса на момата; тя пък ще ми даде свилена жичка, да я занеса на липата, липата ще ми даде листец, да го дам на рекичката; тя ще ми сипне водица, за да свестя Петльо. Той се задави с бобово зърно: лежи и не шава; ни вижда, ни чува.

– Отиди при ковача и го помоли да ти изкове коса – рекли косачите. – Като я донесеш, ще ти накосим сено.

Затичала се кокошката към село, та право при ковача.

– Мили ковачо, брат Да си ми. Моля ти се, изкови ми коса, да я занеса на косачите, та да ми дадат сенце; ще го занеса на кравичката, да ми даде млекце; него ще дам на момата, а тя ще ми даде свилена нишка; като я занеса на липата, ще взема от нея листец – да го дам на реката, а тя да ми даде водица, за да свестя Петльо. Лежи – бедният – и се не помръдва. Изтегнал се е, та е станал два пъти по-дълъг, отколкото беше. Да го видиш, ще ти дожалее.

– Добре – казал ковачът. – Иди при въглищарите и им поискай дървени въглища. Тогава ще ти изкова коса, да я отнесеш на косачите.

Отишла кокошката при въглищарите в гората. Те лежели без работа.

– Моля ви се, въглищари, дайте ми малко въглища, да ги отнеса на ковача. Той ще ми изкове коса, а аз ще я дам на косачите – да ми нанесат сено. Сеното ще занеса на кравата, да ми даде млечице. Млякото ще дам на момата, да ми даде за него копринена жичка. Жичката ще отнеса на липата, да ми даде листец. Листеца ще дам на реката, а тя ще сипе водица, да свестя Петля, че – както е примрял – страх ме е да си не остане все тъй. Лежи и не шава; ни вижда, ни чува.

– Да ти дадем, кокошчице – рекли въглищарите, – но най-напред ни донеси дърва, за да направим от тях въглища. Иди, при дърваря – той ще ти даде.

Намерила кокошката дърваря. Той сечел в гората дърва.

– Моля ти се, дърварю, дай ми малко дръвца, да ги занеса на въглищарите, за да ми дадат въглища. Въглищата ще дам на ковача, да ми изкове коса, та косачите да окосят с нея сено, че да го отнеса на кравата. Тя ще ми даде мляко, да го дам на момата, за да ми даде копринена нишка. Като я занеса на липата, от нея ще взема листец, за да го дам на

реката, а тя ще ми даде водица – да свестя Петльо. Той се задави от бобово зърно и лежи примрял. Страх ме е, че едва ли ще мога да го съживя.

Дърварят се прозял, па рекъл:

– Знаеш ли що ще ти кажа? Я иди ми намери една ремъчка, че ми се е развързал цървулт – да го стегна. Тогава ще ти дам дърва.

Върнала се кокошката в селото. Почнала да рови от сметище на сметище. Ровила три дни и три нощи и най-сетне изровила една ремъчка от цървул. Отнесла я на дърваря. Той си вързал цървула и дал на кокошката дърва. Занесла ги тя на въглищарите, а те направили от тях въглища и й ги дали. Взела въглищата и ги отнесла на ковача. Той ги турил на огнището, раздухал го и изковал коса. Нарамила я кокошката и право при косачите. Дала им косата. Те накосили един куп сено, тя го дигнала и занесла на кравата. Изяла кравата сеното и дала на кокошката да си издои мляко от вимето й. Кокошката отнесла млякото на момата. Тя го изпила и от благодарност подарила на кокошката свилена жичка. Побързала кокошката да занесе жичката на липата. Липата я взела и я вързала на върха си, на най-хубавия цвят. В замяна на нея дала на кокошката листец. Отнесла го кокошката на реката.

– Ето ти листеца – рекла. – Дай ми водица.

– Начерпи си колкото искаш.

Кокошката извила листеца и го напълнила с вода. Затекала се на поповото гумно и наляла водата в устата на Петльо. Петелът се свестил и се провикнал: „Кукуригууу!“ – та го чул цял свят.

КРАЙ

© Николай Райнов

Сканиране, разпознаване и редакция: unicode, 2008

Публикация:

Николай Райнов. Приказки от цял свят

Второ издание

Съставителство и редакция: Богомил Райнов

Литературна група V. Тематичен номер 2587

Редактор на издателството ЛИЛИЯ ИЛИЕВА

Художник ЛЮБЕН ЗИДАРОВ

Художник-редактор ВАСИЛ ЙОНЧЕВ

Макет и технически редактор ТОМА СТАНКУЛОВ

Коректор НАТАЛИЯ КАЦАРОВА

Дадена за набор 18. III. 1972 г. Подписана за печат 30. IX. 1972 г. Излязла от печат 20.

XII. 1974 г. Формат 58×84/18 Печатни коли 44,50. Издателски коли 36,93. Тираж

50,125. Цена 3,60 лв.

Издателство „Народна култура“ – София, 1974

ДПК „Димитър Благоев“ – София

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4851>]